

Olosuhteet eivät muuttuneet talvikaudella 2021–2022 porovahinkolainsäädännön tarkoittamaksi korvaukseen oikeuttavaksi tuhoksi

1. Päätöksen tausta

Saamelaiskäräjien ja Muddusjärven, Sallivaaran, Muotkatunturin, Hammastunturin ja Paatsjoen paliskuntien pyynnöstä maa- ja metsätalousministeriö teki 1.3.2022 päätöksen, jolla se antoi Luonnonvarakeskuksen tehtäväksi selvittää talven 2021–2022 olosuhteiden muutoksia ja niiden vaikutuksista poronhoitoon (Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 71/2022, 30.8.2022).

Porotaloutta kohdanneita vahinkoja koskeva korvausjärjestelmä on harkinnanvarainen ja olosuhteiden muuttumisesta korvaukseen oikeuttavaksi tuhoksi on tehtävä erillinen valtioneuvoston päätös porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun lain (987/2011, *porovahinkolaki*) 5 §:n 4 momentin mukaan. Tästä johtuen porovahinkolain mukaisten korvausten maksamiseen ei ryhdytä suoraan mainitun lain nojalla. Lisäksi porovahinkolain 4 §:n 2 momentin mukaan korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että tarkoitukseen on osoitettu määräraha maatilatalouden kehittämisrahaston vuotuisessa käyttösuunnitelmassa taikka määräraha tai myöntämisvaltuus valtion talousarviossa.

Saamelaiskäräjien ja Paliskuntain yhdistyksen kuuleminen

Saamelaiskäräjien ja maa- ja metsätalousministeriön välillä on 22.5.2023, 29.8.2023 ja 14.9.2023 pidetty asiasta saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 9 §:n mukaiset neuvottelut. Neuvotteluissa Saamelaiskäräjien edustajat toivat esille näkemyksensä vahinkojen laajuudesta ja suuruudesta. Saamelaiskäräjien neuvotteluissa esittämä kanta on liitteenä (liite 1).

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (*Lapin ELY-keskus*) on kuullut asiasta Paliskuntaryhdistystä 24.8.2023, jossa yhteydessä Paliskuntaryhdistys toi esille asiaan liittyvät näkemyksensä. Paliskuntaryhdistyksen mukaan vahinkoa aiheuttanut tuho näkyy parhaiten paliskuntien lisäruokintakuluissa.

2. Valtioneuvoston ratkaisu

Valtioneuvoston päätöksellä todetaan, että olosuhteet eivät muuttuneet talvikaudella 2021–2022 porovahinkolainsäädännön tarkoittamaksi korvaukseen oikeuttavaksi tuhoksi.

3. Valtioneuvoston ratkaisuun sovelletut säännökset

Porovahinkolain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on auttaa toimijoita selviytymään laajoista ja odottamattomista porotalouteen kohdistuneista vahingoista. Porovahinkolakia sovelletaan poronhoitolaissa (848/1990) tarkoitetulla poronhoitoalueella ja porovahinkolain 8 §:n 1 momentin mukaan korvausta voidaan maksaa porotalouden harjoittajalle ja paliskunnalle.

Porovahinkolain 5 §:n 1 momentin mukaan korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että tuho sekä sen laajuus ja vaikutus porotalouteen on todettu selvityksellä, jonka on tehnyt yksi tai useampi tutkimuslaitos tuhon laadun mukaan. Porovahinkolain 5 §:n 3 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriö päättää hallinnonalansa tutkimuslaitosten sekä yksityisten tutkimuslaitosten käyttämisestä tuhon toteamiseen.

Porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (656/2016, *porovahinkoasetus*) 2 §:n 1 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriö voi päättää ryhtymisestä tuhon selvittämiseen saatuaan Paliskuntaryhdistykseltä, paliskunnalta, vähintään viideltä saman paliskunnan

poronomistajalta tai Luonnonvarakeskukselta tiedon sellaisista olosuhteiden muutoksista, joiden voidaan perustellusta syystä epäillä aiheuttavan porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annetussa laissa tarkoitettuja vahinkoja.

Luonnononnettomuus ja muu tuho

Porovahinkolain 3 §:n 1 momentissa määritellään luonnononnettomuus ja muu tuho. Näillä tarkoitetaan poikkeuksellisia sää- ja luonnonolosuhteita, jotka merkittäväällä tavalla estävät poroja käyttämästä tavanomaisia laitumiaan ja aiheuttavat huomattavaa lisäruokinnan tarvetta, aiheuttavat muuten porojen menehtymistä tai heikentävät muuten merkittävästi porojen mahdollisuutta selviytyä luonnossa. Luonnononnettomuudella ja muulla tuholla tarkoitetaan myös poikkeuksellista ja laajalle levinnyttä poroihin tarttunutta eläintautia.

Porovahinkolain 3 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset korvauksen perusteeksi hyväksyttävästä luonnononnettomuudesta ja muusta tuhosta. Viimeksi mainitusta ovat säännökset porovahinkoasetuksen 1 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan tuho voidaan hyväksyä korvauksen perusteeksi vain, jos jokin momentissa luetelluista kriteereistä täyttyy. Momentin 1 kohdan mukaan tuho voidaan hyväksyä korvauksen perusteeksi, jos porojen tavanomaisella talvilaidunalueella lumipeitteen syvyys, lumipeitteen alaosan jäätyminen, lumen tiheys taikka sen kovuus on ollut selvästi poikkeuksellinen ja ennakoimaton vähintään neljän kuukauden ajan ja olennaisesti heikentänyt porojen ravinnonsaantia. Momentin muut kohdat käsittelevät lämpötilan muutoksia (2 kohta), sadeolosuhteita (3 kohta), kasvitautia tai tuholaisia (4 kohta) ja viruksen, bakteerin tai muun vastaavan tekijän aiheuttamaa tautia (5 kohta).

Olosuhteiden muuttumisesta olennaisia haittavaikutuksia

Porovahinkoasetuksen 1 §:n 2 momentin mukaan korvattavan vahingon edellytyksenä on, että olosuhteiden muuttumisesta 1 momentissa tarkoitettulla tavalla aiheutuu olennaisia haittavaikutuksia. Tuhona ei kuitenkaan pidetä haittavaikutuksia, jotka esiintyvät suurimman sallitun eloporomäärän useana vahinkotapahtumaa edeltäneenä vuonna ylittäneessä paliskunnassa.

Korvattavaa vahinkoa aiheuttavan tuhon on esiinnyttävä laajalla alueella

Lisäksi porovahinkoasetuksen 1 §:n 3 momentin mukaan korvattavaa vahinkoa aiheuttavan tuhon on esiinnyttävä laajalla, vähintään kahden paliskunnan alueella. Tuho voi kuitenkin esiintyä vain yhden paliskunnan alueella, jos se koskee laajaa aluetta ja suurta poromäärää. Tuhon on aiheutettava tai uhattava aiheuttaa vahinkoa, jonka estäminen vaatii poikkeuksellista ruokintaa tai muita toimenpiteitä vähintään 20 prosentille alueen kunkin paliskunnan poroista tai yli 50 prosentille sellaisten poronomistajien poroista, jotka omistavat vähintään 20 prosenttia paliskunnan poroista.

4. Luonnonvarakeskuksen selvitys

Edellä selvitettyjen lumi- ja jääolosuhteiden osalta Luonnonvarakeskuksen selvityksessä tuodaan esille, että maastomittausten perusteella maaliskuun 2022 lumen paksuus ja tiheys eivät oleellisesti poikenneet ns. normaalin kevättalven 2008 vastaavista arvoista vertailu mahdollistavissa neljässä paliskunnassa.

Luonnonvarakeskuksen selvityksen mukaan Ilmatieteen laitoksen mittaamat keskimääräiset lämpötilat, sademäärät ja lumen syvyudet talvikuukausina 2021–2022 eivät poikenneet systemaattisesti selvästi vastaavista arvoista talvikuukausista 2009–2019. Kuitenkin tarkemmissa päiväkohtaisissa loka-marraskuun 2021 vertailuissa havaittiin, että poikkeuksellisen aikainen runsas, märän lumipeitteen sataminen ajoittuu jo lokakuun puoliväliin lähes koko poronhoitoalueella. Tätä seurasivat pakkaset, jotka aiheuttivat lumen jäätyminen lokakuun lopussa. Aineistosta dokumentoituvat myös marraskuun alun suojasäät vesisateineen ja lumen sulamisineen sekä tämän jälkeen tapahtunut lumen uudelleenjäätymisen pakkasten seurauksena. Marraskuun suojasäiden jälkeen laitumille jäi Luoteis-Lapin sekä osalle Ylä-Lapin ja pohjoisen Keski-Lapin aluetta laitumille paksuhko jäinen lumikerros.

VALTIONEUVOSTO | STATSRÅDET

PL 23, 00023 Valtioneuvosto vn.fi p. 0295 16001
PB 23, 00023 Statsrådet vn.fi/sv tfn 0295 16001

Luonnonvarakeskuksen selvityksessä on todettu, että lumipeitteen keskimääräiset kovuudet olivat vertailuissa paliskunnissa, joita oli neljä, olleet selvästi korkeampia kevättalvina 2022 ja 2020 kuin kevättalvena 2008.

Porovahinkoasetuksen 1 §:n 1 momentin 2) kohtaan (lämpötilan muutokset) ja 3) kohtaan (sadeolosuhteet) ei ollut ilmoituksia tai viitteitä poikkeamista Luonnonvarakeskuksen selvityksen perusteella.

Porovahinkoasetuksen 1 §:n 1 momentin 4 kohdan (kasvitauti tai tuholainen) osalta Luonnonvarakeskuksen selvityksessä tuodaan esille, että talvella 2021–2022 porolaitumilla esiintyneet homeet ovat vaikeuttaneet porojen ravinnonsaantia luonnonlaitumilla sekä laidunten homehtumiseen liittyvä hometoksiinin esiintyminen laidunten ravintokasveissa ovat voineet heikentää porojen kuntoa ja terveyttä laidunolosuhteiltaan vaikeimmilla alueilla. Selvityksessä todetaan, että hometoksiinin esiintymistä porojen ravinnossa ja rehuissa sekä niiden vaikutuksia porojen terveyteen, kuntoon ja lisääntymiseen ei kuitenkaan ole tutkittu aikaisemmin, mistä syystä tutkimustietoa erilaisten hometoksiinien suorista terveysvaikutuksista poroihin ei ole saatavilla. Lapin ELY-keskuksen kokoamien tietojen (liite 2, jäljempänä *Lapin ELY-keskuksen koonti*) perusteella homeen esiintyminen laitumilla ei vaikuttanut vasatuottoon tavalla, joka olisi porovahinkoasetuksessa mainitulla tavalla olennainen. Vasatuoton hajonta tarkastelualueella mahtuu normaalille vaihteluvälille keskihajonnalla mitattuna.

Porovahinkoasetuksen 1 §:n 1 momentin 5 kohdan (viruksen, bakteerin tai muun vastaavan tekijän aiheuttama tauti) osalta ei ollut mainintoja Luonnonvarakeskuksen selvityksessä.

5. Talvikauden 2021–2022 olosuhteiden aiheuttamat vaikutukset

Maa- ja metsätalousministeriö on Luonnonvarakeskuksen selvityksen lisäksi 15.9.2023 vastaanottanut Lapin ELY-keskuksen koontiin liittyvät asiakirjat asian ratkaisemiseksi porovahinkolain mukaisesti. Luonnonvarakeskus on tehnyt selvityksen talven 2021–2022 olosuhteiden muutoksista ja niiden vaikutuksista poronhoitoon. Lapin ELY-keskuksen koonti porovahinkoasetuksen 3 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisesti liittyy valtioneuvostolle porovahinkolaissa säädettyyn kokonaisarviointiin siitä, ovatko olosuhteet muuttuneet siten, että kyseessä olisi korvaukseen oikeuttava tuho.

Luonnonvarakeskuksen selvityksessä todetaan, että porokuolemien määrää tai niiden aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia ei selvitetty tässä työssä, vaan niitä arvioidaan myöhemmin Lapin ELY-keskuksen toimesta. Luonnonvarakeskuksen selvityksessä on lisäksi todettu, että tarkempaa taloudellista tarkastelua havaittujen olosuhteiden vaikutuksesta porotalouteen tekee Lapin ELY-keskus, eikä se sisälly Luonnonvarakeskuksen raporttiin. Lapin ELY-keskus on koonnut tietoja (liite 2) talvikaudelta 2021–2022 muun muassa eloporumääristä, vasatuotosta ja teurasmäärien muutoksista.

Teurastettujen porojen määrät

Teurastamoissa teurastettu v. 2018 – 55 158 kpl
Teurastamoissa teurastettu v. 2019 – 72 723 kpl
Teurastamoissa teurastettu v. 2020 – 41 963 kpl (tuhon vuoksi porovahinkolain korvaukset avattiin)
Teurastamoissa teurastettu v. 2021 – 56 038 kpl
Teurastamoissa teurastettu v. 2022 – 53 145 kpl

Lisäruokinnan kustannukset

Porovahinkoasetuksen 6 §:n perustelujen mukaan: ”Lähtökohtaisesti edellytettäisiin ruokintakustannusten vähintään kaksinkertaistuvan kustannusten keskiarvoon nähden, jotta kyseessä olisi korvauskelpoinen lisäruokinta.”

Luonnonvarakeskuksen laskelmat eivät osoittaneet rehumenojen kaksinkertaistuneen reaalisesti yhdessäkään vahinkoja

ilmoittaneessa paliskunnassa, ja nimellisesti rehumenot kaksinkertaistuivat vain yhdessä paliskunnassa. Reaalisissa ruokintamenoissa inflaation vaikutus on korjattu pois luvuista.

Kuolleet/tuhoutuneet porot

Eloporomäärä talvikautena 2021–2022 oli 95–96 % kolmen edeltävän vuoden keskiarvoon verrattuna.

Vasahävikki

Vasahävikin osalta todetaan, että vasatuotto porotaloudessa on elinkeinon luonteesta johtuen vaihteleva eri vuosina. Ja talvikautena 2021–2022 vasatuotossa ei ollut normaalista keskihajonnasta poikkeavia muutoksia.

6. Valtioneuvoston ratkaisun perustelut

Porovahinkolain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on auttaa porotalouselinkeinon toimijoita selviytymään laajoista ja odottamattomista porotalouteen kohdistuneista vahingoista. Porovahinkolain 5 §:n 4 momentin mukaan olosuhteiden muuttuminen korvaukseen oikeuttavaksi tuhoksi todetaan valtioneuvoston päätöksellä. Porovahinkoasetuksen 1 §:n 1 momentin mukaan porovahinkolain 3 §:ssä tarkoitettu luonnononnettomuus tai muu tuho voidaan hyväksyä korvauksen perusteeksi, jos jokin momentissa luetelluista edellä päätöksessä selvitetystä kriteereistä täyttyy. Tämän lisäksi huomioon on otettava olosuhteiden muuttumisen aiheuttamat olennaiset haittavaikutukset (porovahinkoasetuksen 1 §:n 2 momentti) ja tuhon esiintymisen laajuus (porovahinkoasetuksen 1 §:n 3 momentti).

Luonnononnettomuuden tai muun tuhon esiintyminen

Valtioneuvoston ratkaisussa tuhon esiintymisen toteamisessa merkityksellisin kokonaisuus talvikauden 2021–2022 osalta on lumi- ja jääolosuhteita koskevat olosuhteet. Merkityksellisiä kriteerejä ovat siten porovahinkoasetuksen 1 §:n 1 momentin 1) kohdan mukaiset tekijät. Edellä Luonnonvarakeskuksen selvityksessä on todettu, että talvikaudella 2021–2022 lumipeitteen keskimääräiset kovuudet olivat vertailuissa paliskunnissa selvästi korkeampia kevättalvina 2022 ja 2020 kuin kevättalvena 2008. Vertailut oli tehty vertailut mahdollistavassa neljässä paliskunnassa. Porovahinkolakia sovelletaan poronhoitoalueella, joka on jaettu 54 paliskuntaan.

Talvikauden 2021–2022 osalta ei ole kiistanalaista, etteikö lumipeitteen keskimääräinen kovuus ole ollut korkeampi verrattuna vuoteen 2008 neljässä paliskunnassa.

Olosuhteiden muuttumisen aiheuttamat olennaiset haittavaikutukset

Porovahinkoasetuksen 1 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen edellytysten on täyttyvä kyseisen pykälän 1 momentin jonkin kohdan edellytysten täytyessä. Porovahinkoasetuksen 1 §:n 2 momentin mukaan korvattavan vahingon edellytyksenä on, että olosuhteiden muuttumisesta 1 momentissa tarkoitettulla tavalla aiheutuu olennaisia haittavaikutuksia.

Olosuhteiden muuttumisesta tuhoksi on aiempi valtioneuvoston päätös talvikaudelta 2019–2020, jota voidaan siksi aiemman päätöksen nojalla pitää keskeisenä mittarina olennaisten ja laajojen tuhojen osalta. Nyt tarkasteltavan talven 2021/2022 osalta vasahävikin ja ruokintakustannusten osalta ei todeta porovahinkoasetuksen mukaan korvattavia tuhoja, ja teuraiden tai tuhoutuneiden eläinten osalta tuho ei ulotu koko poronhoitoalueelle, kuten 2019/2020. Porovahinkoasetuksen 1 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdan mukaisista olosuhteista kasvitaudin tai tuholaisen sekä viruksen, bakteerin tai muun vastaavan tekijän aiheuttamasta taudista voidaan todeta, että hometoksiinien suorista terveysvaikutuksista poroihin ei ole saatavilla tietoa Luonnonvarakeskuksen selvityksen perusteella.

Porovahinkoasetuksen edellyttämällä tavalla olosuhteiden muuttumisesta olisi aiheuduttava olennaisia haittavaikutuksia. Otettaessa huomioon Lapin ELY-keskuksen koonnin mukaiset teurastettujen porojen määrät talvella 2021/2022 verrattuna kolmen vuoden keskiarvoon teurasmäärän muutosta ei voida pitää olennaisena haittavaikutuksena.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että talvikauden 2021–2022 olosuhteet eivät ole muodostuneet porovahinkolaissa ja -asetuksessa määritellyksi tuhoksi. Kyseisen talvikauden olosuhteet eivät ole olennaisella ja laajalla tavalla aiheuttaneet haittavaikutuksia kuten tuhotalven 2019–2020 olosuhteet tekivät. Johtopäätöstä tukee myös viime vuosien teurasmäärien tarkastelu. Edellä selvitetty talven 2019/2020 aineisto on tarkoituksenmukainen vertailulähde, koska silloin otettiin ensimmäistä kertaa käyttöön porovahinkolain mukainen korvausjärjestelmä.

Tuhon esiintymisen laajuus

Valtioneuvoston ratkaisussa myös tuhon laajuuden arviointi muodostaa ratkaisun kokonaisharkinnan yhden osan. Porovahinkolain esitöissä (HE 247/2010 vp, perustelut, 1 § lain tarkoitus) tuhon laajuuden arviointia on selvitetty seuraavasti:

Laki koskisi vain merkittäviä vahinkoja, jotka ovat kohdistuneet porotalouteen. Laajoilla vahingoilla tarkoitettaisiin sekä alueellisesti laajaa vahinkoa että huomattavaa määrää porotalouden harjoittajia ja paliskuntia kohdanneita porokarjakohtaisista vahinkoista taikka yksittäisiä porotalouden harjoittajia koskeneita suuria vahinkoja. Tällöin kysymys olisi jo kokonaisten suurehkojen porokarjojen menettämisestä.

Vahinkojen tulisi olla myös odottamattomia. Tavanomaiset luonnonoloissa tapahtuvat vaihtelut ja niistä aiheutuvat menetykset eivät vielä voisi olla korvauksen perusteena.

On todennäköistä, että ilmastonmuutoksen vauhdittuessa jatkuvasti jossakin osassa poronhoitoaluetta ainakin paikallisesti syntyy tilanteita, joissa poronhoitajat joutuvat turvautumaan laajempaan hätäruokintaan kuin vuosittain keskimäärin. Korvauksen perusteena olevalla tuholla tarkoitetaan kuitenkin sellaisia mittavia ja laajakantoisia tuhoja, joita ei esiinny vuosittain, vaan päinvastoin suhteellisen harvoin.

Porovahinkolain 3 §:n 1 momentissa määritellään tuhoksi poikkeukselliset sää- ja luonnonolosuhteet, jotka merkittäväällä tavalla estävät poroja käyttämästä tavanomaisia laitumiaan ja aiheuttavat huomattavaa lisäruokinnan tarvetta, aiheuttavat muuten porojen menehtymistä tai heikentävät muuten merkittävästi porojen mahdollisuutta selviytyä luonnossa. Porovahinkoasetuksen 1 §:n 3 momentissa säädetään, että korvattavaa vahinkoa aiheuttavan tuhon on esiinnyttävä laajalla, vähintään kahden paliskunnan alueella. Tuho voi kuitenkin esiintyä vain yhden paliskunnan alueella, jos se koskee laajaa aluetta ja suurta poromäärää.

Talvikauden 2021–2022 porokuolemien määrä, teurasmäärien vaihtelu suhteessa vertailuvuosiin ja paliskuntien rehumanot eivät ole muodostuneet merkittävässä määrin poikkeaviksi, kun tietoja verrataan edellä Lapin ELY-keskuksen koonnin vertailuaineistoon. Käytettävissä olevien tietojen perusteella porovahinkolain 1 §:n tarkoittamista laajoista ja odottamattomista porotalouteen kohdistuneista vahingoista ei sen vuoksi ole kyse.

Talvikauden 2021–2022 osalta Luonnonvarakeskuksen selvitys näyttää kiistatta toteen, että lumipeitteen keskimääräinen kovuus on ollut korkeampi verrattuna vuoteen 2008 tiettyjen paliskuntien alueella. Tämä on pystytty todentamaan vertailuvuoteen 2008 neljän paliskunnan alueella. Edellä esitetyn perusteella Lapin ELY-keskuksen koonnin perusteella ei voida katsoa olevan kyseessä porovahinkolain 1 §:n tarkoittamat laajat ja odottamattomat porotalouteen kohdistuneet vahingot. Olosuhteet ovat kylläkin olleet vaikeat poronhoidolle, mutta porojen teurasmäärien, tuhoutuneiden porojen määrän ja vasahävikin perusteella ei voida katsoa, että kyseessä olisi vastaavanlainen tuho, joka oli talvikautena 2019–2020.

Valtioneuvosto katsoo, että talvikauden 2021–2022 olosuhteiden arvioinnissa edellä mainittujen asiakokonaisuuksien eli luonnononnettomuuden tai muun tuhon esiintymisen, olosuhteiden muuttumisen aiheuttamien olennaisten haittavaikutusten ja tuhon esiintymisen laajuuden kokonaistarkastelussa ei voida todeta porovahinkolaissa ja -asetuksessa mainittujen edellytysten täyttyvän.

Edellä esitetyn perusteella valtioneuvosto ei totea olosuhteiden muuttuneen porovahinkolain korvaukseen oikeuttavaksi tuhoksi.

7. Muutoksenhaku

Tähän päätökseen ei saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

Porovahinkolain 14 a §:n 1 momentin mukaan valtioneuvoston sekä maa- ja metsätalousministeriön 5 §:ssä tarkoitettuun päätökseen ei saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

8. Sovelletut oikeusohjeet

Porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta annettu laki (987/2011) 1–3, 5 ja 14 a §

Valtioneuvoston asetus porotaloutta kohdanneiden vahinkojen korvaamisesta (656/2016) 1–3 §

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Lainsäädäntöneuvos Maija Kaukonen

TIEDOKSI

- Saamelaiskäräjät
- Muddusjärven, Sallivaaran, Muotkatunturin, Hammastunturin ja Paatsjoen paliskunnat
- Paliskuntain yhdistys
- Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

LIITTEET

- 1 liite Saamelaiskäräjien kanta
- 2 liite Lapin ELY-keskuksen kokoamat tiedot poronhoitovuodelta 2021–2022

VALTIONEUVOSTO | STATSRÅDET

PL 23, 00023 Valtioneuvosto vn.fi p. 0295 16001
PB 23, 00023 Statsrådet vn.fi/sv tfn 0295 16001